

НОВ БЪЛГАРСКИ УНИВЕРСИТЕТ

Департамент Информатика

Астроинформатика:

**Синтез между астрономическото изобразяване и
информационните & комуникационни технологии**

Николай Киров

20 ноември 2009 г.

**Astroinformatics:
A Synthesis between Astronomical Imaging and
Information & Communication Technologies**

O. Kounchev¹, M. Tsvetkov², D. Dimov³, Ya. Chapanov⁴, N. Kirov^{1,8},
K. Tsvetkova², D. Kalaglarski⁵, S. Christov⁵, E. Kelevedjiev¹, A. Borisova²,
J. Goranova^{1,2}, G. Borisov², R. Bogdanovski¹, Al. Kolev⁶, O. Stanchev⁷, Al.
Marinov³, N. Zlateva³, L. Laskov^{3,8}, G. Marinov⁴

¹ Institute of Mathematics and Informatics, Bulgarian Academy of Sciences

² Institute of Astronomy, Bulgarian Academy of Sciences

³ Institute of Information Technologies, Bulgarian Academy of Sciences

⁴ Central Laboratory for Geodesy, Bulgarian Academy of Sciences

⁵ National Institute of Meteorology and Hydrology, Bulgarian Academy of Sciences

⁶ “G.S. Rakovski” National Defence Academy, Defence Advanced Research Institute, Military and Staff College

⁷ Department of Astronomy, Faculty of Physics, University of Sofia

⁸ Department of Informatics, New Bulgarian University

The newly born area of **Astroinformatics** has emerged as an interdisciplinary area from Astronomy and modern information and communication technologies, based on the modern Internet developments. Recently, four institutes of the Bulgarian Academy of Sciences launched a joint project called **Astroinformatics** and aimed at the development of the necessary methods and techniques. As a truly interdisciplinary area **Astroinformatics** has arisen from the need of ICT methods for preservation and exploitation of the scientific, cultural and historic heritage of astronomical observations. The Wide-Field Plate Data Base is an ICT project of the Institute of Astronomy, which has been launched in 1991, by the Working Group "Wide-Field Sky Surveys" of the International Astronomic Union and is unique by its nature at the international level. So far 150 000 plates have been already digitized through several European research programs. As a result, image-data is collected with about 2TB size and it tends to rise up to 1PB. The access, manipulation and science data-mining of such a huge amount of information is a serious challenge for the ICT community and the efforts in this direction are funded by European scientific programs as COST Action 283, FP6 & FP7 of the European Virtual Observatory, the Humboldt Foundation of Germany, and recently, by the Bulgarian National Science Foundation.

Министерство на образованието и науката
Фонд Научни изследвания

ДО-02-275/2008

Астроинформатика: Обработка и анализ на дигитализирани астрономически данни и web-базирано приложение

ст.н.с. I ст. дмн Огнян Кунчев, Институт по математика и информатика,
БАН

ДО-02-273/2008

База от данни за широкоъгълни фотографични астрономически наблюдения: развитие и достъп чрез Интернет

ст.н.с. II ст. д-р Милчо Цветков, Институт по астрономия, БАН

- съхраняване и предоставяне на достъп до дигитализирани астрономически наблюдения
- прилагане на ИКТ стандартите на Виртуалната обсерватория за платформено независим достъп
- създаване на уеб-базирани инструменти за търсене на обекти в дигитализирани наблюдения
- адаптиране на методи за анализ, компресия, уеб-достъп и обработка на изображения
- разпространение на опита на екипа сред специалисти в ИКТ и астрономията

Астрономически изображения

- История по света

The first astrophoto is attributed to John William Draper, who took a photo of the moon in 1840. His son, Henry Draper, later became the first person to photograph the Orion Nebula in 1880, which was essentially the first deep sky astrophoto.

- История в България

През 1892 г. започва строителството на Астрономическата обсерватория извън пределите на София. Тогава днешната Борисова градина е пасище на село Слатина. Старото здание и големият купол са завършени през 1894 г.

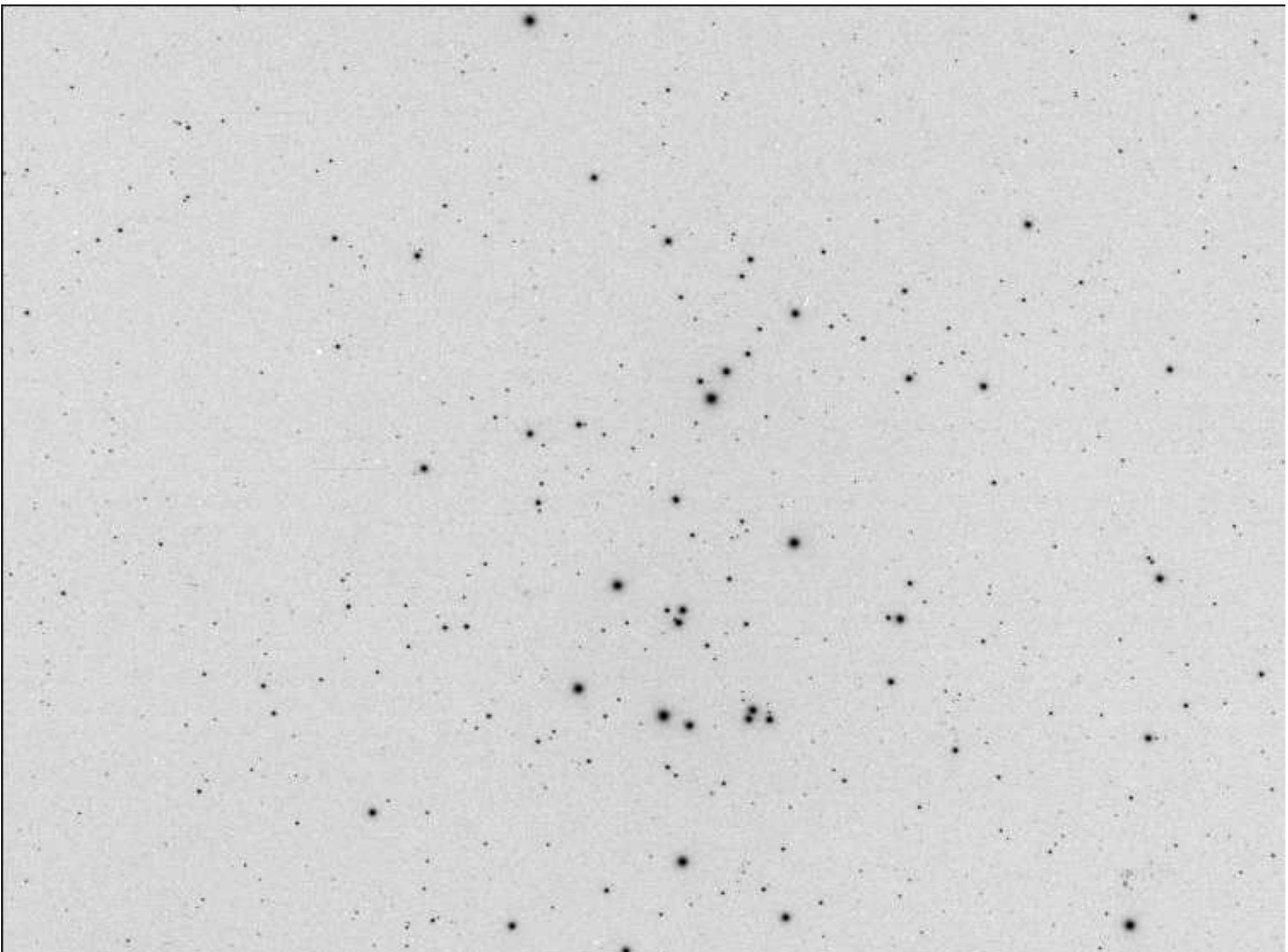
Националната астрономическа обсерватория Рожен е открита официално на 13.03.1981 г. Тя е най-голямата еднократна инвестиция на България в научна инфраструктура (над 12 млн. лв) и все още е най-голямата астрономическа обсерватория на Балканите и въобще в този район на Югоизточна Европа.

- Използване на архивни астрономически фотографични плаки – над 2 милиона (Космос – звезди, планети; Земя – GPS)

Проблеми и задачи

- Търсене и намиране на конкретно изображение (идентификация)
- Качество и използваемост на плаката (формати на данните)
- Пренасяне на данните през Интернет (компресия, частично)

Астрономически дневници

- Описание
- Дигитализация
- Методи за обработка

INSTRUMENT 24 = В.... DATE Wednesday, June 20, 1894

No.	Class.	Object.	R.A.	Dec.	Started.	Obs.H.A.	Obs.Dec.	Enl.	Stopped.
688	-	5 ...	15 12	+2 ⁰ .5	14 47	0 25e	+2 ⁰ .5	15 17	15 47
689	-	Nova...	16 54	-12 ⁰ .7	15 58	0 56e	-12 ⁰ .7	16 28	16 58

Harvard College Observatory

22

INSTRUMENT, # ROSS-RB7

No.	Class	Object	R. A.	Dec.	Started	Obs. H. A.	Obs. Dec.	Tel. E or W.	Load	Focus	Prisms	Sky at Start	Stopped	Exp.	Crds	Crk	Dew	Ref.	Obstr	REMARKS
✓ 1917	L	-	19 00 0	17 30 1	30E. 0	-	88	-	-	-	-	0	19	00 90	-	-	-	V.		
✓ 1918	"	-	19 30 -60	19 02 0	28E. -60	-	110	-	-	-	-	0	20	32 90	-	-	-	V+S		
✓ 1919	"	-	21 00 0	20 34 0	24E. 0	-	90	-	-	-	-	0	22	04 90	-	-	-	S.		
✓ 1920	"	-	22 30 -60	22 06 0	24E. -60	-	110	-	-	-	-	0	23	36 90	-	-	-	S. Dew on lens.		
July 19-20 (Sat.-Sun.) 1931																				
✓ 1921	L	-	20 00 -45	20 15 0	18W. -45	-	104	-	-	-	-	.1	21	45 90	-	-	-	V. Lighting right round in E.		
✓ 1922	"	-	22 00 -45	21 47 0	13E. -45	-	105	-	-	-	-	0	23	17 90	-	-	-	V. Damp. Lens wet with dew.		
July 20-21 (Sun.-Mon.) 1931																				
✓ 1923	L	-	14 00 -85	14 09 0	0 09W. -85	-	125	-	-	-	-	.1	15	39 90	-	-	-	D.		
✓ 1924	L	-	16 30 -60	15 41 0	0 49E. -60	-	110	-	-	-	-	.2	17	11 90	-	-	-	D. Cirri in South and West.		
✓ 1925	L	-	17 00 0	17 $\frac{1}{2}$ 0	0 $\frac{1}{2}$ N	0	88	-	-	-	-	.5	18	16 $\frac{1}{2}$ 0	-	-	-	D. Cirrus forming, passing over, disappearing again etc. → Yellow & continual - sky practically overcast with cirri.		
July 21-22 (Tue.-Wed.) 1931																				
✓ 1926	L	-	14 00 -45	14 55 0	55W. -45	-	103	-	-	-	-	.2	16	25 90	-	-	-	V. blonde in N. Moon 6 ^d .		
✓ 1927	"	-	16 00 -45	16 27 0	27W. -45	-	104	-	-	-	-	.2	17	57 90	-	-	-	V. " " "		
✓ 1928	"	-	18 00 -45	17 59 0	01E. -45	-	104	-	-	-	-	.1	19	29 90	-	-	-	V. " " "		
✓ 1929	"	-	19 00 0	19 31 0	31W. 0	-	88	-	-	-	-	0	21	01 90	-	-	-	V ² Moon 6 ^d . Moon set = 20:02		
✓ 1930	"	-	21 00 0	21 03 0	03W. 0	-	88	-	-	-	-	0	22	33 90	-	-	-	F.		
✓ 1931	"	-	0 00 25°	22 35 1	25E. 75°	-	118	-	-	-	-	0	24	08 90	-	-	-	F.		

23

Overview of accessible logbooks

Observatory	WFPDB ID	Plates	Plates in WFPDB	Logbooks No	Data GB	Digitized Logbooks
Harvard	HAR	484668	111665	75	44	Yes
Potsdam	POT	8415	1661	11	1	Yes
Jena	JEN	1100	0	1	4	Yes
Bonn	BON	10530	0	9	0	No
Rozhen	ROZ	9152	9332	2	—	Partially
Bamberg	BAM	30535	24914	32	—	Partially
Vatican	VAT	7936	0	4	0	No
Copenhagen	COP	1364	0	1	0	No

Сайт на проекта Астроинформатика: astroinformatics.eu

WIDE-FIELD PLATE DATABASE - Sofia: www.skyarchive.org

The European Virtual Observatory: www.euro-vo.org

International Virtual Observatory Alliance: www.ivoa.net

German Astrophysical Virtual Observatory (GAVO): www.g-vo.org

GAVO - Astrophysical Institute Potsdam Archive of historic CdC scans:
vo.aip.de/plates/picindex.html

Harvard-Smithsonian Center for Astrophysics, Harvard Observatory Plate Stacks, MC Series Characteristics:
tdc-www.harvard.edu/plates/mc/

Google: astroinformatics

: (Благодаря за вниманието :)